

**ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ПОСИЛАНЬ
НА АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ У ДИСЕРТАЦІЯХ***

Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД) розробив правила оформлення посилань на архівні документи. Ці правила рекомендовані здобувачам наукових ступенів доктора і кандидата наук для використання при підготовці дисертацій.

I. Архівні документи з паперовими носіями

У Списку джерел дисертації наводять такі відомості про кожний архів, документи якого досліджено здобувачем наукового ступеня:

- назва архіву (повністю)
- номер і назва фонду (повністю), крайні дати (зі скороченням: фонд – ф.)
- номер опису (зі скороченням: опис – оп.)
- номер, назва справи (повністю), крайні дати (зі скороченням: справа – спр.)
- загальна кількість аркушів справи (зі скороченням: аркуш – арк.)

Відомості про справу і загальну кількість аркушів справи розділяють комою.

Наприклад:

У Списку джерел

Центральний державний історичний архів України, м. Київ

Ф. 1235 Грушевські - історики та філологи. 1830-1958 рр.

оп. 1

Спр. 1055. Протоколи засідання комісій по утворенню Української національної бібліотеки.

Чернетки, 1918 р., 4 арк.

Державний архів Львівської області

Ф. 297 Товариство «Академічне братство» у Львові. 1880-1922 рр.

оп. 1

Спр. 4. Матеріали (звіти, листування та ін.) про діяльність Товариства за 1881-1896 рр.,

153 арк.

У тексті дисертації у квадратних дужках зазначають номер джерела за Списком і аркуші справи, на які посилається автор.

Наприклад:

[17, арк. 3] або [25, арк. 5-7]

При розміщенні тексту архівного документа на зворотному боці аркуша в посиланні зазначають слово «зворот» у скороченій формі «зв».

Наприклад:

[17, арк. 3-5 зв.]

При використанні інформації документів, що знаходяться в архівних установах Національної академії наук України, міністерств та відомств, вищих навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій, недержавних архівах, в т.ч. приватних, посилання оформлюються згідно з системою обліку документів даної установи.

У Списку джерел

Наприклад:

Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

Ф.Х. Всеукраїнська Академія Наук

Спр. 1686. Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ

Академії в 1929-1930 рр., 30 арк.

Науковий архів Інституту історії України НАН України

Оп. 3. Науково-дослідна кафедра історії України
Спр. 170, № 1, План праці НДКІУ на 1924 р., 5 арк.

Науковий архів Білоцерківського краєзнавчого музею

БКМ НА-272. Списки громадян м. Біла Церква, які в роки Великої Вітчизняної війни були примусово вивезені до Німеччини і які нині проживають у місті (Відомості станом на 1993 рік, зібрані Білоцерківським міськсоцзабезом), 9 арк.

У **тексті** дисертації

Наприклад:

[114, арк. 6-6 зв.], [312, арк. 2], [16, арк. 7]

II. Науково-технічні документи Центрального державного науково-технічного архіву України (ЦДНТА)

Особливості складу документів ЦДНТА України, специфіка організації фондів архіву та ведення їх обліку визначають оформлення посилань на архівні документи в дисертаціях.

При посиланні на документи ЦДНТА України в Списку джерел дисертації подаються такі відомості: назва архіву (повністю)

номер і назва фонду (повністю), крайні дати (зі скороченням: фонд – ф.) номер опису (зі скороченням: опис

– оп.) номер групи та комплексу назва комплексу (повністю)

номер одиниці зберігання (зі скороченням: одиниця зберігання – од. зб.) кількість аркушів одиниці зберігання (зі скороченням: аркуш – арк.)

Наприклад:

У Списку джерел

Центральний державний науково-технічний архів України

Ф. Р-72 Державний проектний інститут по плануванню та забудові міст «Харківпроект» Держбуду УРСР, м. Харків. 1966–1981 рр.

оп. 2

Комплекс 1-272. Закритий плавальний басейн на стадіоні «Спартак» в м. Харкові, од. зб. 1, 10 арк.

У **тексті** дисертації в квадратних дужках зазначають номер джерела за Списком і аркуші одиниці зберігання, на які посилається автор.

Наприклад:

[25, арк. 1]

III. Аудіовізуальні документи Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного та центральних, місцевих, галузевих державних архівів

Враховуючи, що в архівній практиці склалася нефондова організація аудіовізуальних документів, а також те, що поняття «аудіовізуальні документи» є збірним для його видів – кіно- документів, відеодокументів, фотодокументів, фонодокументів, при оформленні посилань слід посилатися на конкретний вид документів з дотриманням загальноприйнятої системи посилань у Центральному державному кінофотофоноархіві України імені Г. С. Пшеничного

При посиланні на документи ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного в Списку джерел дисертації подають:

назву архіву (повністю)

шифр конкретного документа

назву документа або його зміст (повністю)

дату

Для кіно- і відеодокументів – зазначають одиниці обліку (зі скороченням од. обл.).

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
од. зб. 134, кіножурнал «Радянська Україна», 1968 р.

Для фотодокументів – фотонегативів – зазначають розмір негатива (0, 2, 3, 4, 5) і одиницю обліку через дефіс.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
од. обл. 0-56942 Члени делегації УРСР на першій сесії Генеральної Асамблеї ООН. Справа наліво: Д. Мануїльський, М. Бажан, В. Тарасенко, М. Петровський, 1946 р.
од. обл. 2-154298 Жалобний хід в м. Подебради (Чехословаччина) у зв'язку зі смертю С. Петлюри. 27 травня 1926 р.

Для фотодокументів – фотопозитивів – зазначають велику літеру П (що означає позитив) і одиницю обліку через дефіс.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
П-8061 Учні школи під час занять з ліквідації неграмотності в с. Юр'івка Дніпропетровської області, 1934 р.

Для фотодокумента – фотоальбома – зазначають велику літеру А (що означає альбом) і одиницю обліку через дефіс.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
А-7 Альбом філії «Просвіти» в Жовкві, 1935–1936 рр.

Для конкретного фотознімка в альбомі – зазначають велику літеру А (що означає альбом), його одиницю обліку через дефіс, далі проставляють велику літеру П (що означає позитив) і його одиницю обліку **через** дефіс.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
А-78, П-66 Перший ескадрон 9-го гусарського Київського полку, до 1915 р.

Для фонодокументів – грамплатівок – зазначають велику літеру Г (що означає грамплатівка), одиницю її зберігання через дефіс і одиницю обліку конкретного документа.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
Г-3768, од. обл. 12551 Дума про землю, пісня, 1986 р.

Для фонодокументів – магнітних записів – зазначають велику літеру М (що означає магнітний запис), одиницю її зберігання через дефіс і одиницю обліку конкретного документа.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
М-7978, од. обл. 19550 Репортаж про зустріч кубинської делегації на Київському вокзалі, 1964 р.

Для фонодокументів – аудіокасет – зазначають дві великі літери АК (що означає аудіокасета), її одиницю зберігання через дефіс і одиницю обліку конкретного документа.

Наприклад:

Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного
АК-33, од. обл. 103 Свято державності. Зустріч, присвячена 60-річчю прийняття IV Універсалу Центральної Ради, 1978 р.

У тексті дисертації в квадратних дужках зазначають номер джерела за Списком.

Наприклад:

[46], [55], [76], [61]

IV. Документи зарубіжних архівів

Посилання на документи зарубіжних архівів подають мовою певної країни згідно прийнятою в даній країні та архіві системою описування та посилань.

У Списку джерел

Наприклад:

Государственный архив Российской Федерации

Ф. Р-7008 Украинская библиотека им. С. Петлюры в Париже. 1922-1940.
оп. 1.

Д. 65. Каталог книг по истории Украины и другим вопросам на украинском языке, 1908-1940, 80 л.

Archiwum państwowe w Lublinie

Zespół 95. Chelmski konsystorz Greckokatolicki. 1596–1875.

Syqn. 125. Wizyta Generalna dekanatu Rateńskiego w roku 1793, 1793 r., 57 k.

У тексті дисертації

Наприклад:

[18, л. 5], [34, к. 7]